

Subiektywny przeгляд narzędzi prawnych dla każdego mieszkańca, w tym radnego, dla aktywności w dzielnicach Krakowa

Co znajdziesz w folderze?

Folder ma charakter narzędziowy i taktyczny. Nie jest kompleksowym „samouczkiem”, komentarzem do wszystkiego, czy przewodnikiem. Zakładam, że jeśli po niego sięgasz - masz już doświadczenie, wiesz jak, lub po prostu poradzisz sobie z napisaniem pisma. Tu znajdziesz subiektywny wybór kilku instrumentów prawnych, które mogą być Ci pomocne w działalności na terenie Krakowa, w szczególności na poziomie dzielnic. Omówienie tym bardziej ciekawe, że koncentrujące się na celu instrumentów i na ich możliwych sposobach wykorzystania. Można rzec na wyobraźalnych taktykach korzystania z instrumentów prawnych jakie głównie niosą ze sobą statuty dzielnic.

Opracowanie choć napisane przez prawnika jest podzieleniem się wskazówkami, poradami, refleksjami o charakterze technicznym, praktycznym dużo bardziej aniżeli stricte prawną wiedzą (choć stanowi ona bazę).

Mam nadzieję, że znajdziesz tu inspirację, refleksję, poszerzenie zrozumienia omawianych instrumentów w może proste wzmocnienie już podejmowanych kierunków działań.

Przemysław Żak

2015-2016

Spis treści:

Przegląd, czyli podstawy

Prawo do informacji

Prawo wstępu na posiedzenia Rady Miasta Krakowa, komisji, rad i komisji rad dzielnic

Wnioski i skargi z Kodeksu Postępowania Administracyjnego

Inicjatywa uchwałodawcza do rady dzielnicy - mieszkańców!

Inicjatywa uchwałodawcza rady dzielnicy do Rady Miasta Krakowa

Uprawnienie kontrole rady dzielnicy wobec urzędników? Tak!

Regulacje prawne, będące podstawą opracowania:

- [Statut Miasta Krakowa](#)
- [Informacje o dzielnicach i ich statuty](#)
- [Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.](#)
- [Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.](#)
- [Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym](#)

Przegląd, czyli podstawy

Oczywiście zanim omówimy refleksje możliwych zastosowań – warto zobaczyć co mamy jako obywatele w swoim prawnym garażu.

Poniższe zestawienie zawiera podstawową charakterystykę tych narzędzi i wybrane zdaniem autora najważniejsze informacje dla praktyki ich wykorzystywania. W przypisach znajdziesz dodatkowe informacje oraz linki do szerszych, bardziej kompleksowych i często bardziej „prawniczych” opisów tych narzędzi lub nawet adresy samych przepisów, czy ich cytaty. Pamiętaj niniejsze opracowanie nie jest prawniczym komentarzem ani opinią prawną napisaną dla udowodnienia racji. Jest narzędziem, zbiorem wskazówek – maksymalnie uproszczonych i praktycznych – jak tylko prawnik-autor mógł pokusić się napisać ;).

Schemat omówienia jest prosty. W krótki „żołnierskich słowach” wskazuję, czemu służy narzędzie z podaniem podstawy prawnej a następnie o czym warto pamiętać, stosując je i na co warto zwrócić uwagę, co może być pomocne przy planowaniu strategii i taktyki działań.

Zacznijmy!

Prawo do informacji

Co daje i na jakiej podstawie?

Podstawa - Art. 61 Konstytucji gwarantuje, a ustawa o dostępie do informacji stanowi macierzystą ustawę regulującą tryb realizacji. Każdy ma prawo do informacji poprzez BIP¹ lub wnioskiem o informację publiczną.

Informacji o działalności instytucji publicznych. Pytać możemy o kopie dokumentów, wysokości wynagrodzeń funkcjonariuszy publicznych, treści porozumień, analizy, opinie, notatki, telefony, uchwały, plany prac, kopie korespondencji organów, nagrania posiedzeń etc. Przydatne - nie?

Swoją drogą czy wiesz, że po ostatniej zmianie statutów dzielnic par. 24 ust. 1 statutów zobowiązuje do rejestrowania dźwięku lub dźwięku i obrazu sesji rad dzielnic i przechowywania do końca danej kadencji? Plik elektroniczny jest dostępny na wniosek (na razie)!

O czym warto pamiętać²:

- **Anonimowo, mailem** – czemu nie? Jasne.
- Tylko z pytaniami o **fakty** – informacje, dokumenty, które organ już posiada.
- **Podstawa prawna** - nie musisz ale warto podać np. art. 61 Konstytucji³, zaś w tytule wpisać wyraźnie: wniosek o informację publiczną.
- **Prosić czy żądać?** wnioskować - zgodnie z literą ustawy - i dylemat z głowy!
- **Pamiętaj** wskaż jak ma Ci zostać udostępniona informacja (np. elektronicznie).
- Odpowiedź powinna nastąpić do **14 dni** z możliwością przedłużenia do 2 miesięcy.
- **Ustnie?** Tak! Jednak tylko to co urzędnik niezwłocznie „od ręki” może nam udostępnić („A ja poproszę do fotokopii o ten, właśnie ten dokument koło kawy leżący!”).
- Jak już jest na BIP, to na wniosek nie udzielą informacji.

1 Oczywiście chodzi o biuletyn informacji publicznej np. [Miasta Krakowa](#), [dzielnice](#), [ZIKIT](#)

2 Więcej możesz przeczytać o prawie do informacji w części prawnej [raportu Fundacji Stańczyka](#) Jak również zgłębiać swą wiedzę, korzystając z portalu [Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska](#)

3 Ja polecam formułkę „Na zasadzie art. 61 Konstytucji RP w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej”. Spełnia funkcję edukacyjną, że to Konstytucyjne prawo a nie “ustawowe”.

Refleksja:

Złożenie wniosku o informację to nie tylko proste złożenie pytania. Dla drugiej strony to sygnał, że coś się dzieje, że dany temat stał się interesujący dla podmiotów zewnętrznych. To również rozpoczęcie pewnego wątku. Przejaw postawy aktywnej. Może być odczytywane jako ruch „sprawdzam”. Wniosek o informację (złożony) jest faktem nie tylko prawnym. Może być faktem o znaczeniu społecznym i politycznym, jeśli taki temu nadasz kontekst. Może być faktem o znaczeniu edukacyjnym - jeśli takie znaczenie temu nadasz. To od Ciebie zależy, czy złożeniu danego wniosku towarzyszy publikacja na ten temat, poinformowanie opinii publicznej, ujawnienie korespondencji i przebiegu w tej sprawie.

Trzeba sobie uświadomić, że złożenie wniosku o informację jest paradoksalnie najsilniejszym z narzędzi omawianych w tym opracowaniu. Dlaczego? Bo na końcu takiego postępowania stoi jako gwarant Twoich praw - sąd administracyjny. I administracja świetnie o tym wie.

Dla radnych dzielnic to może być szybszy i sprawniejszy sposób uzyskania niektórych informacji niż składanie oficjalnych zapytań jako rada dzielnicy. W szczególności warto stosować ten instrument w zakresie w jakim potrzebujemy informacji o tym co już jest. Jeśli z kolei potrzebujemy opinii, stanowiska, analizy której jednostka miejsca nie ma tylko miałyby wytworzyć, to wniosek o informację jest nie właściwym narzędziem.

Prawo wstępu na posiedzenia Rady Miasta Krakowa, komisji, rad i komisji rad dzielnic.

Co daje i na jakiej podstawie?

To w zasadzie nic więcej jak jedna z form realizacji prawa do informacji. Warto ją jednak wyróżnić. Funkcjonalnie jest innym sposobem działania dla obywatela niż powyższe. Bardziej bezpośrednim.

Możesz po prostu wejść na posiedzenia Rady Miasta Krakowa (dalej RMK), jej komisji czy rad dzielnic, ich komisji i jeszcze sobie nagrywać ;)

Podstawą prawną jest art. 61 ust. 2 Konstytucji w zw. art. 11 b ustawy o samorządzie gminnym dla RMK i jej komisji. Dla rad dzielnic i jej komisji podstawą jest art. 20 w zw. z art. 18 ustawy o dostępie do informacji publicznej, w zw. z par. 7 ust. 2 statutów dzielnic (ten ostatni realizując postulat z art. 18 ust. 2 ustawy o dostępie wprost wskazuje na jawność posiedzeń rady i jej komisji).

O czym warto pamiętać?:

- Możemy bez zgody radnych nagrywać posiedzenie. Możemy też nagrywać wypowiedzi osób prywatnych, które zabierają publicznie głos.
- Możemy rozpowszechniać wizerunek i głos osób, które brały udział w posiedzeniu i są osobami znanymi (nie tylko radnych ale np. aktywistów miejskich), jednak w zakresie osób prywatnych, których nie znamy lepiej zachować ostrożność i publikować jedynie głos.
- Pamiętaj o spisaniu sobie podstaw prawnych lub wręcz ich wydrukowaniu czy posiadaniu na komórce przy sobie⁴. W Krakowie co prawda Stańczyk już przetarł szlaki ale „licho nie śpi”.

Refleksja:

Wchodzisz na posiedzenie, rozstawiasz kamerę, włączasz „rec”. To nie są proste czynności, realizujące Twoje prawo do tego, wyłącznie. To jest społecznie zauważalne zachowanie. Wchodzisz w przestrzeń publiczną, wchodzisz w przestrzeń tych ludzi, którzy tu z powszechnych wyborów, sprawują funkcje publiczną. Ingerujesz w tę przestrzeń.

Warto o tym myśleć i przewidywać skutki. Może poprawisz znacząco kulturę debaty tego gremium? Może zarejestrujesz błędy proceduralne lub skandaliczne zachowania? A może po prostu będziesz dzięki temu mieć możliwość pokazania opinii publicznej jak działa dane gremium? Dane i informacje będą przydatne Twojej grupie aktywistów do przygotowania dalszych działań? Może przyjdź z grupą i pokazać radnym, że Wam zależy na danej sprawie - jak tak zrobicie, to zaręczam, że to pokażecie. Dla samych radnych zapraszanie mieszkańców na radę w jakichś sprawach może mieć kluczowe znaczenie dla pokazania mediom, opinii publicznej lub partnerom w Urzędzie Miasta, że rada dzielnicy ma poparcie społeczne w danej sprawie, albo że jest pod presją społeczną w danej sprawie ;)

Skorzystanie z tego uprawnienia, to czasem możliwość zabrania głosu. Budowania relacji. To możliwość porozmawiania z radnymi na miejscu. To rozpoczęcie kreowania swojego wpływu na rzeczywistość.

Warto patrzeć szerzej na sens praktyczny skorzystania z uprawnienia udziału na miejscu.

Wnioski i skargi z KPA⁵

Co daje i na jakiej podstawie?

Wnioski dają możliwość postulowania do instytucji publicznej o wprowadzenie jakiegoś ulepszenia, podjęcie działań które służyć będą ogółowi społeczności lub nawet samemu wnioskodawcy albo dotyczyć będą sfery wewnętrznego funkcjonowania organu. Możesz pisać zarówno o naprawę chodnika, jak i rozważenie budowy parkingu podziemnego, wprowadzenia rzecznika informacji publicznej, działającego na rzecz obywateli wobec jednostek miejskich, czy zmiany koloru przystanków z powrotem na niebieski. Możesz też wnioskować o podjęcie interwencji, działań, skorzystanie przez organ ze swoich kompetencji wobec innego podmiotu.

Skargi służą jako sama nazwa wskazuje poskarżeniu się. Zasadniczo na radę dzielnicy skarżymy się do Rady Miasta Krakowa⁶, tak samo jak na zarząd dzielnicy. Skarżymy się na jakiś stan niezgodny z prawem i/lub oczekiwaniami społecznym czy też standardami pozaprawnymi albo nawet z tzw. "zdrowym rozsądkiem". Możemy się skarżyć na organ do drugiego organu (np. Prezydenta do Rady), ale też na pracownika do pracodawcy (np. Dyrektora ZIKIT do Prezydenta jako jego pracodawcy). Masz do tego prawo!

Podstawą prawną jest cały dział VIII Kodeksu Postępowania Administracyjnego od art. 221, przy czym same skargi to 227 do 240, a wnioski 241-247. Następne przepisy regulują głównie działania w tym zakresie po stronie organów.

O czym warto pamiętać?:

- Skargi i wnioski **możesz** wysłać **mailowo**.
- **Warto** zatytułować wniosek lub skargę odpowiednio z podaniem podstawy prawnej i rozdzieleniem samego postulatu od uzasadnienia⁷.
- **Musisz podać** imię, nazwisko, adres, jasno swój postulat i uzasadnienie - inaczej może być pozostawione Twoje pismo bez rozpoznania
- Na nieterminowość załatwienia wniosku jak i sposób załatwienia skarżyć się możesz skargą z KPA.

⁵ KPA to majestat dorobku prawników administracyjnych. Żaden szanujący się prawnik w tej dziedzinie ani urzędnik nie omieszka użyć tego skrótu. Chodzi oczywiście o znany i lubiany – Kodeks Postępowania Administracyjnego :)

⁶ Jest niejasne jaki organ jest właściwszy czy Prezydent czy Rada. Jednak dobrze jest przyjąć, że Rada. Ostatecznie to ona pełni funkcję kontrolną obok uchwałodawczej w gminie. Podstawą takiej wykładnie byłoby zastosowanie pomocniczo art. 229 kpa w zw. z par. 79 ust. 5 statutów dzielnic wg których to Rada Miasta jest ostateczną instancją rozstrzygającą w zakresie nadzoru nad działalnością organów dzielnicy.

⁷ Skarga lub wniosek na podstawie art. 227 lub odpowiednio art. 241 Kodeksu Postępowania Administracyjnego, a następnie treść główna postulatu, a pod nim dopiero uzasadnienie.

- Na nieterminowość załatwienia skargi możesz już wykorzystać mechanizmy z normalnego postępowania tj. art. 37 i n. KPA, na sposób załatwienia już niestety jak z wnioskiem - pozostaje kolejna skarga z KPA.
- **Pisz jasno, zrozumiale, zachowując logiczną kolejność, bez dodatkowych ocen i wkrętów nie służących merytorycznemu przybliżeniu sprawy i Twojego stanowiska!**
- **Miesiąc.** Tyle zasadniczo powinieneś czekać maksymalnie na załatwienie sprawy.
- **Załatwienie sprawy** wniosku czy skargi - to albo zgoda, albo częściowa zgoda albo całkowita niezgoda. W przypadku drugim i trzecim **masz prawo dostać uzasadnienie prawne i faktyczne odmowy organu!**
- **Problemy.** W zakresie wniosków możesz spotkać się z problemem ustawy o petycjach⁸, która dość podobnie definiuje petycje do wniosków z KPA, jak i wprowadziła drugi problem - interes publiczny jako powód składania. Moja dobra rada - na początek się tym nie przejmuj. Zobaczmy jak te przepisy będą działać - jak będziesz mieć problemy zgłoś się do najbliższej organizacji społecznej zajmującej się sprawami miasta o pomoc!

Refleksja:

Jak **każde wykorzystanie instrumentu** prawnego tak i skorzystanie z skargi lub wniosku może mieć **nadany kontekst**. I ten kontekst może być dla Ciebie ważniejszy niż losy samego wniosku czy skargi. Pokazać publicznie, że się da. Zainteresować media problemem, a może innych mieszkańców, zwrócić politykom uwagę, że dana sprawa jest ważna. Może być szereg celów.

Podpalić czy nie? Skarga na pracownika czy organ, a może wniosek? Chcesz załatwić sprawę, chcesz by urząd coś zmienił, co teraz robi źle? Zastanów się. Często jest tak, że odpowiednio przedstawiając daną nieprawidłowość możesz sformułować różnie samo pismo. Może zamiast skarżyć się od razu na Prezydenta albo dyrektora ZIKIT do Rady Miasta Krakowa - poskarżyć się do nich na ich pracowników, którzy dopuszczają się nieprawidłowości? Widzisz różnicę? Tak, skarga do rady będzie dużo bardziej politycznie rozpatrywana z istoty rady - to politycy (radni) będą ją rozpatrywać. A może w ogóle wstrzymać się z skargą i złożyć wniosek o zmianę praktyki - przeformułować problem pozytywnie? To zależy wszystko od optyki Twojego działania.

Informacja, której nie ma. Skarga lub wniosek to też niesamowite narzędzie, by dowiedzieć się czegoś, czego przed jej złożeniem oficjalnie Urząd nie posiada. Popatrz - chcesz by się coś zmieniło. Nie wierzysz w siłę skargi czy wniosku (Statystycznie słusznie) ale szukasz argumentów i zrozumienia motywów drugiej strony. Napisz. Nic nie tracisz. Sytuacja zasadniczo win-win. Jeśli bowiem się zgodzą - masz wygraną. Jeśli się nie zgodzą, to muszą

⁸ Autor jest radykalnym przeciwnikiem tej ustawy z powodu jej kiepskiej redakcji, i regulacji, które w ocenie autora mieszają i demolują wypracowane praktyki w zakresie wniosków z kpa i cofają standardy załatwiania pozytywnych postulatów obywateli do czasów z przed wprowadzenia KPA (dla Twojego wyjaśnienia to chodzi o tak zamierzchły czas jak rok 1960).

uzasadnić faktycznie i prawnie swoją odmowę. Żeby to zrobić - ktoś powinien zrobić analizę sprawy po stronie instytucji. Powstać mogą notatki służbowe, zapytania i wyjaśnienia kierowane wewnątrz dla załatwienia Twojego pisma. Tak dobrze się domyślasz. Raz to, że z wysokim prawdopodobieństwem udokumentowane zostaną argumenty, wyjaśnienia, stanowiska, które wcześniej nie istniały w urzędzie. A dwa, to nawet jeśli nie zamieszczą tego wprost w odpowiedzi - to jest to już informacją publiczną - i można o to wnioskować⁹.

⁹ Na przykład tak: proszę o informację, czy w związku z załatwianiem mojego wniosku z dnia ... powstały jakiegokolwiek analizy, wyjaśnienia, opinie, notatki służbowe? Jeśli tak to jakie? Jeśli tak, to proszę udostępnić mi je w wersji elektronicznej na adres

Inicjatywa uchwałodawcza do rady dzielnicy - mieszkańców!

Co daje i na jakiej podstawie?

Mieszkańcy dzielnicy¹⁰ w liczbie 50 mogą przygotować własny projekt uchwały i złożyć go do rozpatrzenia radzie dzielnicy. A ta ma obowiązek uczynić z niej przedmiot swojej pracy (!). To naprawdę tak dużo za niedużo. 50 mieszkańców to mało, gdy porównać z liczbą 4000 do podjęcia inicjatywy uchwałodawczej na poziomie RMK.

Zrób teraz prosty zabieg myślowy i połącz ten instrument prawny mieszkańców instrumentem prawnym samej rady dzielnicy z pkt 1.6 opracowania. Już wiesz o co chodzi? :)

Podstawa prawna par. 35 w zw. z par. 25 ust. 2 pkt 6 statutów dzielnic.

O czym warto pamiętać?:

- Zakres spraw jest pozornie ograniczony do tych z par. 3 pkt 3 i 4 statutu dzielnicy. Nie daj się zwieść to potężny obszar kompetencji dzielnicy(!)¹¹
- Projekt musi zawierać tytuł, podstawę prawną, samą regulację i termin wejścia w życie i co ważne - dołączyć musisz pisemne uzasadnienie.
- Akcję podpisów prowadzi a następnie reprezentuje (f. referenta) komitet z min. 3 mieszkańców Dzielnicy, który musi dokonać zgłoszenia do Prezydenta, gdy zbierze już 50 podpisów.
- **Czas.** Całość od zgłoszenia Prezydentowi do rozpatrywania przez radę dzielnicy może zająć od 2 do 4 miesięcy.

¹⁰ Z prawem wybierania do rady dzielnicy!

¹¹ Pkt 3 dotyczy wnioskowania w zasadzie wszystkich sprawach dzielnicy do Prezydenta, RMK i jednostek miejskich, zaś pkt 4 opiniowania szeregu spraw, włączając rozwiązania komunikacyjne, inicjatywy inwestycyjne, tworzenia lub likwidacji placówek oświatowych (sic!).

Refleksja:

Nic nie zdaje się być tym czym jest :) Ale poważniej! Inicjatywa uchwałodawcza jest instrumentem, którego wykorzystanie może nastąpić dla wielu, wielu celów. Zważ przede wszystkim, że jak większość instrumentów prawnych - wymaga responsu instytucji tu - rady dzielnicy. Nawet gdy organ władzy milczy - to jest informacja. To już jest efekt skonfrontowania, który może być Ci przydatny dla pokazania czegoś innym.

Sama **inicjatywa ma jednak duży potencjał mobilizacyjny**. Z istoty rzeczy wymaga mobilizacji mieszkańców, ale jednocześnie ilość podpisów nie jest zbyt duża, więc jest to realny instrument do wykorzystania dla większości z nas. Mobilizować w efekcie może też radę dzielnicy. Tych 50 a może więcej mieszkańców to w świetle ilości głosów uzyskiwanych przez radnych dzielnic w wyborach - jest znacząca grupa społeczna, która wyraża swoje oczekiwania inicjatywą. Projektem uchwały. Dobry radny przekuje to na swoją korzyść - popierając taki projekt może zarówno zyskać zwolenników ale też może to być forma wytłumaczenia dlaczego taka uchwała jest podejmowana. Nie jest tajemnicą, że rady dzielnic mogą mieć opory przed niektórymi uchwałami ze względu na relację z Urzędem. Inicjatywa może „zdjąć” z rady to obciążenie choć częściowo.

Inicjatywa jako ominięcie inicjatywy inną inicjatywą. Brzmi zawile ale jest w sumie prostym wybiegiem.

Mieszkańcy inicjatywą przedkładają radzie dzielnicy projekt uchwały, będący niczym więcej jak uchwałą rady dzielnicy o przedłożeniu projektu uchwały pod obrady Rady Miasta Krakowa. Zakres inicjatywy mieszkańców jest bardzo duży - to daje potężne możliwości merytoryczne, a jednocześnie pozwala w wielu sprawach (o ile dotyczą dzielnicy) obejść przy uzyskaniu poparcia rady dzielnic - obejść - wymóg 4000 podpisów pod inicjatywą uchwałodawczą mieszkańców do Rady Miasta.

Instrument podobny. Podobny ale z mniejszą ilością mieszkańców (bo 25) - jest instrument wniosku obywatelskiego dotyczący zadań przyjmowanych przez rady dzielnic do realizacji. Do 15 maja roku planowania (np. 2016 na 2017) komitet (min. 3 osoby) z podpisami 25 mieszkańców w procedurze podobnej do inicjatywy uchwałodawczej - może złożyć projekt zadania dla dzielnicy¹². Taka propozycja trafia docelowo do rady dzielnicy i jest rozważana razem z jej własnymi pomysłami. Wraz z inicjatywą uchwałodawczą mieszkańcy uzyskują więc realny wpływ na przedmiot prac rady dzielnic w zakresie par. 3 pkt 1, 3 i 4 kompetencji dzielnic. Czyli najważniejszych.

12 Podstawą prawną są par. 76 i 77 statutów dzielnic.

Inicjatywa uchwałodawcza rady dzielnicy do RMK

Co daje i na jakiej podstawie?

To wspaniały instrument - Twoja rada dzielnicy może składać projekty uchwał dla Rady Miasta Krakowa i to w zasadzie w każdej sprawie, która dotyczy bezpośrednio obszaru i mieszkańców dzielnicy¹³. Rada dzielnicy nie może zobowiązać Prezydenta do niczego? Prawnie prawda. Ale politycznie jak widać nie do końca. Wystarczy podsunąć RMK uchwałę kierunkową w sprawie ważnej dla dzielnicy. No dobrze może to nie być aż tak proste, ale możliwość jest (por. z opisem inicjatywy uchwałodawczej mieszkańców).

Podstawą są par. 36-37 statutu dzielnic w zw. z par. 27 ust. 2 pkt 7 Statutu Miasta.

O czym warto pamiętać?:

- Projekt uchwały musi spełniać wymagania z par. 30 ust. 1 i 2 Statutu Miasta, czyli prócz szeregu elementów musi zawierać uzasadnienie i z wskazaniem skutków finansowych dla budżetu Miasta.
- Rzetelność projektu i uzasadnienia. Pamiętaj, że projekt podlega obowiązkowemu zaopiniowaniu przez prawników miejskich. Lepiej żeby nie poległ z powodów formalnych (te rada dzielnicy może nadrobić w 21 dni) lub merytorycznych zaraz na wstępie.
- Autopoprawki - niestety nie. Do projektu z rady dzielnicy nie stosuje się przepisów o możliwości autopoprawek.
- W 90 dni - tyle powinno zająć RMK od wpływu do pierwszego czytania (!).

¹³ I nie jest zastrzeżona (inicjatywa) w tych sprawach na rzecz innych podmiotów.

Refleksja:

tym razem krótka refleksja. Po pierwsze odsyłam do refleksji o inicjatywie uchwałodawczej mieszkańców. Po drugie trzeba uświadomić sobie jak dużą wbrew pozorom siłę mają dzielnice. Mogą mieć znaczący wpływ na przedmiot prac Rady Miasta w zakresie tematyki dotyczącej dzielnic. Poprzez Radę mogą mieć wpływ realny na działania Prezydenta.

Chcemy budować pozycję dzielnic? Wzmacniać je w ustroju miasta? Proponuję zacząć korzystać z tego co już jest możliwe. Wypełnianie treścią, konkretnymi desygnatami w rzeczywistości, afirmowanie swojej kompetencji prawnej poprzez korzystanie z niej - to jest jeden z głównych brakujących elementów układanki pt. mocne dzielnice Krakowa.

Uprawnienie kontrolne rady dzielnicy wobec urzędników? Tak!

Co daje i na jakiej podstawie?

Zlecenie kontroli bo tym w zasadzie jest ten instrument. Rada dzielnicy może uchwałą wnioskować do Prezydenta o przeprowadzenie kontroli realizacji konkretnego zadania przez konkretną jednostkę miejską. Nie może sama kontrolować ale wskazuje przedstawiciela Rady do kontaktów z zespołem kontrolnym.

Podstawą prawną jest par. 75 statutów dzielnic.

O czym warto pamiętać?:

- W razie odmowy ze strony Prezydenta Rada może skierować wniosek o kontrolę do Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Krakowa.
- Podjęcie takiego działania może być przedmiotem wniosku obywateli do swojej rady.
- Trzeba przyjąć, że chodzi o tylko te zadania, które były wcześniej przedmiotem przyjęcia przez radę dzielnicy do wykazu zadań do realizacji z środków dzielnicy. Dlatego jest to uprawnienie węższe do udziału w odbiorach inwestycji, ale za to prewencyjne.

Refleksje:

Trudno mieć praktyczne refleksje o kompetencji, o której nie ma się wiedzy co do przykładów jej zastosowania. Niemniej autor-prawnik widzi coraz lepiej zamysł Twórcy statutów. To choć brzmi słabo - są bardzo konkretne i silne kompetencje dzielnic, stanowiące o ich poważnej pozycji względem Prezydenta i Rady Miasta. Ten instrument pokazuje rys kontrolny dzielnicy względem jednostek miejskich.

Co ważne, to nie jest instrument ex post - jak słynne tzw. „odbory” inwestycji. To jest realny instrument wobec jednostek miejskich wtedy kiedy zaczynają / prowadzą realizację danych zadań dzielnicy.

Refleksja końcowa

O materiale. Materiał jest jak obiecałem na początku - wybiórczy i przeglądowy. Lecz omówienia konkretnych instrumentów stanowią zamknięte całości. Mam nadzieję, że lektura okazała się być pomocna lub przynajmniej wzbudzająca refleksję co do jej przedmiotu.

Ciąg dalszy nastąpi. Mogę obiecać, że w ramach koalicji trzech organizacji na rzecz wzmocnienia dzielnic - dostarczymy omówień kolejnych instrumentów prawnych, które mogą być przedmiotem wykorzystania przez mieszkańców bezpośrednio lub dla samych radnych. A uwierz - jeszcze kilka wisierek jest zaszytych w statutach dzielnic i miasta.

Nie takie słabe. Autor ;) pozostaje w niezmiennym przekonaniu po przygotowaniu niniejszego opracowania, że słabość dzielnic w dużej mierze tkwi w nieznajomości lub w braku przekonania czy też chęci korzystania z instrumentów, które są już w statutach. I dotyczy to zarówno mieszkańców jak i radnych. Być może warto pogodzić się z tym, że nie mając kompetencji do wiążącego wpływu na ostateczną decyzję - wpływ ten jednak mamy i nasza rola jest rolą kontrolną, nadzorczą, ale i projektującą i proponującą. Prawo zapewnia nam instrumenty, które zmieniają nasze propozycje w twarde działania. Twarde bo prawnie wymagające odpowiedzi i reakcji, nie z łaski ale z prawnego obowiązku!

**Poradnik powstał w ramach projektu "Aktywna Przestrzeń w Dzielnicy"
i realizowanego pilotażowo przez Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych
programu "Radni-liderzy-politycy lokalni"**